

POCTIVÁ STAVBA

Co se dnes stalo ve stavebnictví a můj pohled na věc.

SOBOTA 12. ZÁŘÍ 2026 VYDÁNÍ Č. 27 6 POLOŽEK DNE 2 VYNÁLEZY PÍŠE OTAKAR HOBZA

Položky dne

3× ČESKO · 3× ZAHRANIČÍ

ARCHITEKTURA

CZ

01

Průmyslový palác se otevírá veřejnosti. Levé křídlo po požáru z roku 2008 postavili znovu, rekonstrukce stála přes 3 miliardy korun

ASB portál napsal 11. září 2026, že pražský Průmyslový palác na Výstavišti se po rekonstrukci otevře veřejnosti komentovanými prohlídkami od 25. září do 11. října 2026. Levé křídlo shořelo 16. října 2008 a bylo postaveno znovu; obnova se podle textu týkala i hlavní haly, podlah, podhledu a základů. Práce začaly v únoru 2022 a původně měly skončit v roce 2025, náklady zdroj uvádí ve výši přes tři miliardy korun. Vstupné na prohlídku je 91 korun podle roku 1891, kdy byl palác otevřen. Jméno zhotovitele, projektanta rekonstrukce ani podlahovou plochu zdroj neuvádí.

→ zdroj: ASB portál (<https://www.asb-portal.cz/aktualne/udalosti/prumyslov-y-palac-se-po-letech-znovu-otevira-verejnost-si-prohledne-i-obnovene-leve-kridlo>)

PRAXE

CZ

02

Rekuperaci si majitel namontoval sám a ušetřil zhruba 50 tisíc. Materiál a montáž vyšly kolem 200 tisíc korun

Dřevostavitel.cz zveřejnil zkušenost majitele domu, který si centrální rekuperační jednotku s nejvyšším výkonem 325 metrů krychlových za hodinu namontoval svépomocí. Materiál a montáž vyšly podle něj zhruba na 200 000 korun a asi 50 000 korun ušetřil tím, že práci odvedl sám. Filtry výrobce doporučuje měnit po třech měsících, majitel zvažuje čtyřměsíční cyklus; spotřebu celého domu od ledna do konce srpna uvádí kolem 2,5 MWh a podíl rekuperace na ní označuje za zanedbatelný. Zároveň upozorňuje, že svépomocná montáž potřebuje profesionální návrh rozvodů: u sousedů skončily chyby v pokládce potrubí demontáží sádrokartonu. Značku a model jednotky ani cenu filtrů článek neuvádí.

→ zdroj: Dřevostavitel.cz (<https://www.drevostavitel.cz/clanek/zkusenost-s-rekuperaci>)

→ u nás: Co dělá vzduchotechnik a co po něm kontrolovat

Skelná vlákna v okenním profilu nahrazují ocelovou výztuhu. Dveřní křídlo je podle výrobce o 48 procent lehčí

eStav.cz zveřejnil 11. září 2026 text připravený s brněnskou pobočkou výrobce Deceuninck o profilech ThermoFibra, ve kterých ocelovou výztuhu nahrazují dlouhá skelná vlákna zalisovaná do plastu. Výrobce u nich uvádí součinitel prostupu tepla rámem 0,85 W/(m²·K) u oken a 0,92 W/(m²·K) u dveří, okna o 15 procent lehčí a dveřní křídla o 48 procent lehčí než s ocelovou výztuhou. Dveřní křídlo má jít vyrobit až v rozměru 2,50 na 1,20 metru a výplň může být tlustá až 66 milimetrů. Jde o text s firemními údaji; nezávislé měření ani zkušební protokol v něm nejsou.

→ zdroj: eStav.cz

(<https://www.estav.cz/cz/14913.skelna-vlakna-meni-konstrukci-modernich-oken-a-dveri>)

→ u nás: Montáž oken a co se u ní kontroluje

Rozvaděče, měď i řezivo v USA meziročně zdražily o 10 procent a víc. Vstupy do stavební výroby jsou výš o 8,9 procenta

Construction Dive napsal 11. září 2026, že ceny vstupů do stavební výroby v USA vzrostly v srpnu o 1,2 procenta proti červenci a jsou zhruba o 8,9 procenta výš než v srpnu 2025. Čísla vycházejí z indexu výrobních cen amerického Bureau of Labor Statistics, zpracovalo je sdružení Associated Builders and Contractors a komentuje jeho hlavní ekonom Anirban Basu. O deset a víc procent meziročně podražily rozvaděče, železo, ocel, měkké řezivo, měděné vodiče a několik navazujících kovových výrobků. Přesná procenta u jednotlivých položek ani regionální rozdíly článek neuvádí.

→ zdroj: Construction Dive

(<https://www.constructiondive.com/news/cost-spikes-construction-materials-producer-price-index/830165/>)

→ u nás: inflační doložka

Z materiálu vytěženého pro tunel pod Fehmarnbeltem roste 300 000 metrů čtverečních nové dánské pevniny

Global Construction Review napsal 11. září 2026, že Dánsku přibude 300 000 metrů čtverečních území navezených z materiálu vytěženého při stavbě 18 kilometrů dlouhého tunelu pod úžinou Fehmarnbelt. Plocha vzniká východně od tunelové továrny v přístavu Rødbyhavn na ostrově Lolland a má na ní být veřejně přístupná krajina se stezkami, třemi tůněmi a slanisky. Projekt vede státní společnost Sund & Bælt, za přírodní část odpovídá projektová manažerka Ditte Hjort. Tunel má zkrátit cestu vlakem z Hamburku do Kodaně o dvě hodiny a autem zhruba o 70 minut. Objem vytěženého materiálu, náklady ani termín otevření zdroj neuvádí.

→ zdroj: Global Construction Review
(<https://www.globalconstructionreview.com/fehmarbelt-project-will-expand-denmark-by-300000-sq-m/>)

→ u nás: Co s výkopovou zeminou ze stavby

Vědci zvažili 606 milionů budov. Vyšlo 835 miliard tun a nejmíň materiálu na člověka spotřebuje hustá zástavba nízkých domů

TechXplore popsál 11. září 2026 studii, kterou v časopise Nature Cities zveřejnil tým vedený Univerzitou Michiganu; prvním autorem je Jinchao Song, korespondenčním autorem Gang Liu z Pekingské univerzity. Spojením satelitních snímků, geodat a údajů o stavebních materiálech spočítali hmotnost 606 milionů budov na světě ke stavu kolem roku 2020 a došli k 835 miliardám tun. Zhruba čtvrtinu z toho drží Čína; země s vysokými příjmy mají 16 procent obyvatel a 46 procent spotřeby materiálu a nejvyšší hmotnost budov na obyvatele vychází v Nizozemsku a v Norsku. Nejvíce podlahové plochy na jednotku materiálu podle autorů dává hustá zástavba vyrovnaně nízkých domů. Z dvaceti zemí s nejvyšší očekávanou poptávkou po materiálu do roku 2050 jich devatenáct patří mezi nízkopříjmové a středněpříjmové. Rozpad hmotnosti na beton a ocel shrnutí neuvádí.

→ zdroj: TechXplore (Nature Cities)
(<https://techxplore.com/news/2026-09-million-efficient-future.html>)

Spona mezi stavbou a obkladem fasády nechá plášť posunout se a přitom ho drží

Obkladový plášť se kotví do nosné konstrukce budovy. Když se konstrukce zatížením pohne ve své rovině, musí ten pohyb někam jít: buď se napětí nahromadí ve spojích pláště a ty se poškodí, nebo se plášť od stavby odtrhne. Pevné kotvení tedy problém neřeší, protože drží obklad i ve chvíli, kdy by se měl posunout.

Spona dovolí plášti svisle se vůči stavbě posunout a přitom ho pořád drží. Skládá se z třmenu ve tvaru písmene U, který je patou přišroubovaný ke konstrukci, a ze závitové tyče procházející oběma rameny třmenu. Tyč pokračuje skrz podélné otvory ve dvou protilehlých stěnách svislého ocelového profilu, na kterém plášť visí. Otvory tvoří v profilu svislé drážky, takže profil po tyči sjede a vrátí se, místo aby se vzepřel. Celá sestava se vkládá mezi nosnou konstrukci a obkladový systém a tlumí pohyb v rovině stěny.

Přihlašovatelem je americká firma Innovatech Systems, LLC a jde o americký patent udělený 18. srpna 2026. Rodina dokumentu zatím žádnou další zemi neuvádí. Abstrakt neuvádí, jak velký posun spona dovolí ani jaké síly přenese. Nepíše ani rozteč spon na ploše fasády a materiál třmenu.

→ spis: US 12709911 B1 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DUS12709911B1>)

→ u nás: patent a užitný vzor

→ FÁZE: UDĚLENÝ PATENT

Robot na čištění bazénu mění vztlak tím, že si uvnitř přečerpává vzduch mezi vaky

Stroj na čištění bazénu pracuje u dna, na stěnách i u hladiny. Aby klesl ke dnu, musí být těžší než voda; aby vyplaval nahoru nebo se dal vytáhnout, musí být lehčí. Jedna pevně daná hmotnost obě polohy nepokryje, takže se stroj buď špatně potápí, nebo se nedostane k hladině.

Mechanismus mění vztlak stroje tím, že si uvnitř těla přečerpává vzduch. Uvnitř jsou pružné vaky na plyn, uzavřený vzduchový prostor, čerpadlo a řídicí jednotka.

Čerpadlo žene vzduch z uzavřeného prostoru do vaků nebo zpátky: naplněné vaky zvětší objem stroje a ten stoupá, vypuštěné ho zmenší a stroj klesá. Vaky jsou rozmístěné souměrně podél osy pojezdu nebo kolem geometrického středu stroje, aby se při změně vztlaku nenaklápěl.

Přihlašovatelem je firma AIPER GLOBAL PTE. LTD. a jde o australskou patentovou přihlášku zveřejněnou 20. srpna 2026. Rodina dokumentu zatím žádnou další zemi neuvádí. Abstrakt neuvádí objem vaků, výkon čerpadla ani dobu, za kterou stroj polohu změní. Nepíše ani, jak se mechanismus chová při netěsnosti vaku.

→ spis: AU 2024416405 A1 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DAU2024416405A1>)

→ u nás: patent a užitný vzor

→ FÁZE: ZVEŘEJNĚNÁ PŘIHLÁŠKA

→ přihlásil: AIPER GLOBAL PTE. LTD.